

Omzendbrief KBBJ/ABB 2026/3

Omzendbrief betreffende de wettelijke verplichtingen van de Vlaamse lokale en provinciale besturen bij betalingsachterstand

Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij

Ter kennisgeving aan:

- de deputaties;
- de colleges van burgemeester en schepenen;
- de vaste bureaus;
- de districtscolleges;
- de raden van bestuur van de autonome gemeente- en provinciebedrijven en de welzijnsverenigingen

Koning Albert II laan 15, 1210 Brussel
T 02 552 68 00
kabinet.crevits@vlaanderen.be

28 maart 2026

Betreft: de wettelijke verplichtingen van de Vlaamse lokale en provinciale besturen bij betalingsachterstand en de wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 30 maart 2018 over de beleids- en beheerscyclus van de lokale en de provinciale besturen.

1 SITUERING

Richtlijn 2011/7/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties¹ heeft als doel betalingsachterstand bij handelstransacties binnen de EU te bestrijden.² De richtlijn beschermt ondernemingen tegen laattijdige betalingen. Ze is van toepassing op transacties tussen ondernemingen onderling en tussen ondernemingen en overheidsinstanties. Overheidsinstanties moeten facturen in principe binnen 30 dagen betalen. Wanneer een betaling te laat gebeurt, heeft de schuldeiser automatisch recht op verwijlrenten. Daarnaast heeft de schuldeiser recht op een automatische vergoeding van 40 euro voor invorderingskosten. Op die manier wil de richtlijn een betere betalingscultuur en meer financiële stabiliteit voor bedrijven bevorderen.

In 2018 startte de Europese Commissie een inbreukprocedure tegen België wegens het niet naleven van deze Europese richtlijn 2011/7/EU. Op 10 augustus 2024 leidde dat tot een dagvaarding door de Europese Commissie voor het Hof van Justitie. De Commissie was van oordeel dat de federale regering, het Brussels Hoofdstedelijke Gewest, **het Vlaamse Gewest en de Vlaamse gemeenten** niet automatisch een forfaitaire

¹ Richtlijn 2011/7/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=celex:32011L0007>.

² De richtlijn werd omgezet in Belgische regelgeving in de Wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransactie.

invorderingskost van 40 euro toekenden bij laattijdige betalingen, overeenkomstig artikel 6, lid 1, van de richtlijn. Het beroep werd op dit punt onontvankelijk verklaard wegens een procedurefout.

De bepaling van de bovenvermelde Europese richtlijn over de verplichte toekenning van een forfaitaire invorderingskost van 40 euro bij laattijdige betaling is omgezet in nationaal recht via art. 6 van de Wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties. De lokale besturen werden hier meermaals attent op gemaakt, onder meer via een ministeriële instructiebrief van 27 september 2024 van de toenmalige minister van Binnenlands Bestuur, gericht aan alle gemeenten, en via sensibilisering via de website en nieuwsbrieven van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Ondanks deze inspanningen blijkt uit de meest recente semestriële bevraging over de betalingstermijnen bij gemeenten en OCMW's tijdens het tweede semester van 2025³ dat de Vlaamse gemeenten gemiddeld binnen de wettelijke betalingstermijn betalen maar dat de forfaitaire invorderingskost bij betalingsachterstand nog steeds niet systematisch betaald wordt.

De Commissie is dan ook van oordeel dat de Vlaamse gemeenten art. 6, lid 1, van de richtlijn nog niet correct naleven. Ze beschouwt dit als een structurele en voortdurende inbreuk sinds 2022. Onder meer om die reden ontving België op 8 oktober 2025 een **nieuwe ingebrekestelling** van de Europese Commissie. Zonder remediëring loopt België het risico op een aanzienlijke boete en dwangsommen.

2 WETTELIJKE VERPLICHTINGEN IN GEVAL VAN BETALINGSACHTERSTAND

Lokale en provinciale besturen moeten zich houden aan een betalingstermijn van 30 kalenderdagen, of 60 kalenderdagen indien dit expliciet is overeengekomen met de leverancier, dienstverlener of aannemer. Dit principe geldt zowel voor 'klassieke' handelstransacties als voor overheidsopdrachten en concessies, zij het op basis van verschillende regelgeving. Als de lokale besturen de betalingstermijn bij handelstransacties niet respecteren en er met andere woorden sprake is van betalingsachterstand, is er van rechtswege en zonder ingebrekestelling een verwijlntrest verschuldigd op het openstaande bedrag.

Als verwijlntrest verschuldigd is, wordt het openstaande bedrag van rechtswege en zonder ingebrekestelling verhoogd met een **forfaitaire vergoeding van 40 euro voor de invorderingskosten** van de schuldeiser. Daaruit volgt dat de besturen deze forfaitaire som **automatisch** moeten betalen, zonder dat de schuldeiser hiervoor een verzoek moet indienen.

Deze regels vormen de omzetting in nationaal recht ([wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties](#)) van de [Europese Richtlijn 2011/07/EU over de bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties](#).

³ <https://www.vlaanderen.be/lokaal-bestuur/financieel-beleid-en-beheer-bbc/betalingstermijnen-gemeente-en-ocmw>

3 AANPASSING VLAAMSE REGELGEVING EN VERPLICHTINGEN VOOR LOKALE BESTUREN

Het is van groot belang dat alle Vlaamse gemeenten de nodige stappen ondernemen om volledig te voldoen aan de verplichtingen die voortvloeien uit zowel de Europese richtlijn als de nationale wetgeving. Een correcte en systematische toepassing van de automatische betaling van de forfaitaire invorderingskost van 40 euro is essentieel om verdere vaststellingen van niet-naleving en mogelijke juridische gevolgen te vermijden. Dit vereist dat lokale besturen hun interne processen, werkafspraken en boekhoudsoftware afstemmen op de geldende regelgeving.

Om de automatische betaling van de forfaitaire invorderingskost van 40 euro bij betalingsachterstand ook in de Vlaamse regelgeving te verankeren, is aan het besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 over de beleids- en beheerscyclus van de lokale en de provinciale besturen een artikel 115/1 toegevoegd. Dit artikel bepaalt dat de boekhoudsoftware een procedure moet bevatten die ervoor zorgt dat het bestuur de forfaitaire vergoeding voor invorderingskosten van rechtswege en zonder ingebrekestelling betaalt aan de schuldeiser als er intrest voor laattijdige betaling verschuldigd is. Het artikel luidt als volgt:

“Art. 115/1. De boekhoudsoftware bevat een procedure die ervoor zorgt dat het bestuur de forfaitaire vergoeding voor invorderingskosten, vermeld in artikel 6, eerste lid, van de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties, van rechtswege en zonder ingebrekestelling betaalt aan de schuldeiser als er intrest voor laattijdige betaling verschuldigd is conform artikel 5 van de voormelde wet.”.

Voor meer informatie kunt u terecht bij binnenland@vlaanderen.be of op de webpagina met betrekking tot betalingstermijnen⁴.

Een afschrift van deze omzendbrief wordt rechtstreeks bezorgd aan alle geadresseerden. De omzendbrief kan ook worden geraadpleegd op <https://www.vlaanderen.be/lokaal-bestuur/regelgeving>.

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering,
Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij

Hilde CREVITS

⁴ <https://www.vlaanderen.be/lokaal-bestuur/financieel-beleid-en-beheer-bbc/betalingstermijnen-gemeente-en-ocmw>